

5. Investeringer, afskrivninger, renter og gæld

Capital formation, depreciation, interest and debt

A. Bruttoinvesteringer

Faste bruttoinvesteringer Bruttoinvesteringerne er opgjort på grundlag af edb-uddrag af regnskabsoplysninger fra de landøkonomiske foreningers økonomikonsulenter. Opgørelsen omfatter 11.239 2000-kalenderårsregnskaber. Investeringer i besætninger og lagre er ikke inkluderet i denne del af opgørelsen.

Stikprøve og opregning Opregningen af den benyttede stikprøve bygger på en opdeling af bedrifterne efter brugers alder, hoveddriftsform og produktionsomfang (målt ved standarddækningsbidrag). Ved grupperingen er således taget hensyn til bedrifternes specialisering på driftsgrene og forskellene i produktionsomfang. Angående definition af hoveddriftsform og standarddækningsbidrag henvises til afsnit 1 B.

På grundlag af oplysninger for de enkelte bedrifter om investeringsudgifter til hver enkelt specificeret investeringsart beregnes den gennemsnitlige udgift pr. bedrift for hver af disse inden for grupper af ensartede bedrifter (strata). Der opregnes i forhold til 210 strata således, at antallet af bedrifter med regnskabsoplysninger i de enkelte strata anses for repræsentative for det enkelte stratum.

13 strata var ikke repræsenteret med regnskabsoplysninger. For disse strata er der ikke opregnet, men de samlede investeringer skønnes at udgøre mindre end 47 mio. kr. i de ikke repræsenterede strata.

Populationsafgrænsning Antallet af bedrifter fra landbrugs- og gartneritællingen, der indgår i opregningsgrundlaget for 2000, udgør 52.180. Gartneribedrifter og bedrifter med specialiseret pelsdyrproduktion er ikke med i opregningsgrundlaget, ligesom bedrifter på under 5 ha dyrket areal eller et tilsvarende produktionsomfang fra og med 1983 ikke længere indgår i landbrugs- og gartneritællingen, jf. afsnit 1 A.

Opgørelsen inkluderer forpagtede bedrifter, idet det ved opregningen forudsættes, at de gennemsnitlige investeringsbeløb for disse bedrifter er af samme størrelse som for de øvrige bedrifter.

Investeringer i landbrugets stuehuse er i henhold til EU's definitioner investeringer i boligbyggeri, hvorfor disse investeringer ikke medregnes ved Danmarks Statistiks investeringsopgørelser for landbruget.

Værdien af brugerfamiliens ulønnede arbejdsindsats til forbedring af kapitalapparatet har ikke kunnet opgøres og er derfor ikke medtaget.

Investeringerne er opgjort ekskl. moms og uanset finansieringsform.

Samlede bruttoinvesteringer En oversigt over samtlige bruttoinvesteringer, herunder lager- og besætningsforskydninger og ændringer i bestanden af avlsdyr, er givet i tabel 5.6.

Opgørelsen af investeringerne i avlsdyr og i lager- og besætningsforskydninger bygger ikke på regnskabsoplysninger. Lagerforskydningerne opgøres på grundlag af Danmarks Statistiks opgørelser af lagre af korn hos landmænd sammenholdt med de gennemsnitlige salgspriser af landmand. De mængdemæssige forskydninger opgøres for året under ét, og de tilknyttede værdiberegninger er foretaget ved at benytte gennemsnitlige salgspriser for hele året.

Tilsvarende opgøres besætningsforskydninger henholdsvis ændringer i bestanden af avlsdyr på grundlag af tællinger af husdyrbestanden. Mængdeændringerne for hus-

dyrbestanden værdisættes ved hjælp af gennemsnitlige salgspriser, idet der sondres mellem avlsdyr og slagtedy.

Investeringer i faste priser Til belysning af bevægelserne i de investerede mængder bringes i samme tabel en opgørelse af investeringerne målt i faste priser (1995-priser) for kalenderårene 1997-2000. Ved omregningen af investeringsbeløbene fra løbende til faste priser er for nybygningernes vedkommende anvendt Danmarks Statistiks investeringsprisindeks for avlsbygninger. For nyanskaffelser af maskiner mv. er benyttet det tilsvarende indeks for inventaranskaffelser, maskiner mv., og for grundforbedrings- og landvindingsarbejder er prisudviklingen beregnet ved et prisindeks for grundforbedringer. Alle 3 prisindeks er komponenter i det af Danmarks Statistik udarbejdede investeringsprisindeks for landbruget, jf. afsnit 5 B. Omregningen fra løbende til faste priser er behæftet med nogen usikkerhed bl.a. som følge af ændringer i bygnings- og maskintyper.

De bruttoinvesteringer, der skyldes forskydninger i landbrugets lagre og besætninger, har været af meget varierende størrelse i de enkelte år. De samlede bruttoinvesteringer inkl. lager- og besætningsforskydninger har derfor vist større svingninger end de faste bruttoinvesteringer.

Opgørelsen omfatter kun landbrugssektoren i snæver forstand, dvs. ekskl. gartneri, specialiseret pelsdyrproduktion mv.

Gartneriets investeringer er opgjort i Fødevareøkonomisk Instituts Gartneriregnskabsstatistik 2000. De samlede investeringer i gartneriaktiver udgjorde 525 mio. kr.

Tabel 5.1. Udviklingen i faste bruttoinvesteringer¹ i årets priser
Gross fixed capital formation

	1996	1997	1998	1999	2000	
	mio. kr.					
I alt	6 901	7 450	7 540	7 038	7 990	Total
Avlsbygninger mv. i alt	2 194	2 534	3 095	2 850	3 343	Farm buildings, total
Kostalde	597	553	961	1 354	1 332	Cowhouses
Svinestalde	714	999	1 033	560	757	Pighouses
Andet	884	982	1 100	936	1 254	Other
Inventar i alt	4 619	4 811	4 337	4 082	4 515	Equipment, total
Grundforbedring og landvinding	87	106	108	106	131	Soil improvement and land reclamation
	indeks 1995 = 100					
I alt	109,6	118,3	119,8	111,8	126,9	Total
Avlsbygninger mv. i alt	102,7	118,6	144,8	133,4	156,5	Farm buildings, total
Kostalde	90,7	84,1	146,1	205,8	202,6	Cowhouses
Svinestalde	128,9	180,4	186,6	101,2	136,7	Pighouses
Andet	95,6	106,1	119,0	101,2	135,5	Other
Inventar i alt	113,9	118,6	106,9	100,6	111,3	Equipment, total
Grundforbedring og landvinding	84,9	102,9	104,9	103,1	127,6	Soil improvement and land reclamation

¹ Inkl. investering i grundforbedring og landvinding, jf. tabel 5.2-5.5, men ekskl. lager- og besætningsforskydninger samt avlsdyr, jf. tabel 5.6

Tabel 5.2. Faste bruttoinvesteringer¹ fordelt efter investeringsart og brugers alder 2000
Gross fixed capital formation by type of asset and farmer's age 2000

	Brugers alder <i>Farmer's age</i>						I alt <i>Total</i>	
	Under 30 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60-69 år	70 år og over		
	mio. kr.							
Investeringer i alt 1999	409	2 161	2 059	1 767	435	205	7 038	Gross fixed capital formation 1999
Investeringer i alt 2000	665	2 593	1 746	1 746	536	85	7 990	Gross fixed capital formation 2000
Avlsbygninger i alt	300	1 245	1 027	554	194	23	3 343	Farm buildings, total
Inventar i alt	361	1 305	1 303	1 153	331	61	4 515	Equipment, total
Grundforbedring og landvinding ...	5	42	36	39	10	1	131	Soil improvement and land reclamation
	antal bedrifter							
Bedrifter 5. maj 2000	1 952	10 170	13 118	13 326	8 395	5 220	52 180	Number of farms

¹ Jf. tabel 5.1, note 1.

Tabel 5.3. Faste bruttoinvesteringer¹ fordelt efter investeringsart og hoveddriftsform 2000
Gross fixed capital formation by principal type of farming 2000

	Hoveddriftsformer ² <i>Principal type of farming</i>					I alt <i>Total</i>	
	Korn 1.1	Ager- brug i øvrigt 1.2 og 6.2	Kvæg- brug mv. 4.1-4.4	Svine- hold mv. 5.1 og 8.2	Øvrige drifts- former 5.2, 7.1, 7.2, 8.1		
	mio. kr.						
Investeringer i alt 1999	754	1 041	2 556	1 309	1 379	7 038	Gross fixed capital formation 1999
Investeringer i alt 2000	1 196	1 072	2 559	1 749	1 414	7 990	Gross fixed capital formation 2000
Avlsbygninger i alt	379	315	1 316	709	624	3 343	Farm buildings, total
Inventar i alt	787	729	1 218	1 015	766	4 515	Equipment, total
Grundforbedring og landvinding ...	29	28	25	25	24	131	Soil improvement and land reclamation
	antal bedrifter						
Bedrifter 5. maj 2000	16 881	10 223	10 907	8 513	5 657	52 180	Number of farms
	gennemsnitligt beløb pr. bedrift 1.000 kr.						<i>Average amount per farm</i>
Investeringer i alt 1999	45	84	226	150	223	127	Gross fixed capital formation 1999
Investeringer i alt 2000	71	105	235	205	250	153	Gross fixed capital formation 2000
Avlsbygninger i alt	22	31	121	83	110	64	Farm buildings, total
Inventar i alt	47	71	112	119	135	87	Equipment, total
Grundforbedring og landvinding ...	2	3	2	3	4	3	Soil improvement and land reclamation

¹ Jf. tabel 5.1, note 1.

² Definition jf. tabel 1.7.

Tabel 5.4.

Faste bruttoinvesteringer¹ fordelt efter hoveddriftsform og standardækningsbidrag 2000

Gross fixed capital formation by principal type of farming and by size of standard gross margin 2000

	Hoveddriftsformer ² <i>Principal type of farming</i>					I alt <i>Total</i>	
	Korn 1.1	Ager- brug i øvrigt 1.2 og 6.2	Kvæg- brug mv. 4.1-4.4	Svine- hold mv. 5.1 og 8.2	Øvrige drifts- former 5.2, 7.1, 7.2, 8.1		
	mio. kr.						
Standarddækningsbidragets størrelse 1.000 ERE/Euro							<i>Standard gross margin thousand ECU/Euro</i>
Investeringer i alt 1999	754	1 041	2 556	1 309	1 379	7 038	Gross fixed capital formation 1999
Investeringer i alt 2000	1 196	1 072	2 559	1 749	1 414	7 990	Gross fixed capital formation 2000
0-<10	152	52	68	0	0	273	0-<10
10-<20	214	76	9	53	13	366	10-<20
20-<40	205	131	12	49	25	422	20-<40
40-<70	223	148	56	61	69	558	40-<70
70-<100	126	136	205	69	87	623	70-<100
100-<140	74	132	640	128	182	1 155	100-<140
>140	202	398	1 569	1 389	1 038	4 595	>140
	gennemsnitligt beløb pr. bedrift 1.000 kr.						<i>Average amount per farm</i>
Investeringer i alt 1999	45	84	226	150	223	127	Gross fixed capital formation 1999
Investeringer i alt 2000	71	105	235	205	250	153	Gross fixed capital formation 2000
0-<10	26	29	31	0	3	38	0-<10
10-<20	40	34	24	38	38	38	10-<20
20-<40	57	60	33	39	45	53	20-<40
40-<70	182	89	45	74	83	96	40-<70
70-<100	279	165	117	152	111	146	70-<100
100-<140	300	237	321	214	201	269	100-<140
>140	744	396	531	518	497	511	>140

¹ Jf. tabel 5.1, note 1.² Definition jf. tabel 1.7.

Tabel 5.5.

Faste bruttoinvesteringer¹ fordelt efter brugers alder 2000

Gross fixed capital formation by farmer's age 2000

	Antal bedrifter i landbrugstællingen 5. maj 2000 <i>Number of farms 5 May 2000</i>	Investeret beløb i alt i aldersklassen <i>Amount, total per age group</i>	Gennemsnitlig investeret beløb i aldersklassen <i>Average amount per age group 2000</i>	Gennemsnitlig investeret beløb i aldersklassen <i>Average amount per age group 1999</i>	
	antal bedrifter	mio. kr.	1.000 kr.		
I alt	52 180	7 990	153	127	Total
Under 30 år	1 952	665	341	293	Under 30 years
30-39 år	10 170	2 593	255	212	30-39 years
40-49 år	13 118	2 366	180	155	40-49 years
50-59 år	13 326	1 746	131	125	50-59 years
60-69 år	8 395	536	64	45	60-69 years
70 år og over	5 220	85	16	30	70 years and over

¹ Jf. tabel 5.1, note 1.

Tabel 5.6. Samlede bruttoinvesteringer¹
Gross capital formation

	1997	1998	1999	2000*	
	— mio. kr. —				
Bruttoinvesteringer i årets priser					Amounts in current prices
Bruttoinvesteringer i alt	7 451	7 492	6 867	8 909	Gross capital formation, total
Lager- og besætningsforskydninger i alt	19	- 138	- 252	792	Change in value of livestock and stock, total
Besætningsforskydninger					Change in value of livestock
(ekskl. avlsdyr mv.)	154	51	- 27	97	(excl. breeding stock etc.)
Lagerforskydninger	- 135	- 189	- 225	695	Change in value of stocks
Faste bruttoinvesteringer i alt	7 432	7 631	7 119	8 117	Gross fixed capital formation
Avlsbygninger	2 534	3 095	2 850	3 343	Farm buildings
Inventar	4 811	4 337	4 082	4 515	Machinery and equipment
Grundforbedring og landvinding	106	108	106	131	Soil improvement and land reclamation
Avlsdyr	- 19	91	81	127	Breeding stock
Bruttoinvesteringer i 1995-priser					Amounts in 1995 prices
Bruttoinvesteringer i alt	7 110	7 100	6 270	8 144	Gross capital formation, total
Lager- og besætningsforskydninger i alt	- 39	- 112	- 312	720	Change in value of livestock and stock, total
Besætningsforskydninger					Change in value of livestock
(ekskl. avlsdyr mv.)	83	76	- 87	50	(excl. breeding stock etc.)
Lagerforskydninger	- 123	- 188	- 225	670	Change in value of stocks
Faste bruttoinvesteringer i alt	7 149	7 213	6 582	7 424	Gross fixed capital formation
Avlsbygninger	2 441	2 925	2 619	3 076	Farm buildings
Inventar	4 666	4 134	3 836	4 181	Machinery and equipment
Grundforbedring og landvinding	101	100	93	113	Soil improvement and land reclamation
Avlsdyr	- 59	54	34	54	Breeding stock
	— Indeks 1995=100 —				
Bruttoinvesteringer i årets priser					Amounts in current prices
Bruttoinvesteringer i alt²	110	110	101	131	Gross capital formation, total
Faste bruttoinvesteringer i alt³	116	119	111	127	Gross fixed capital formation
Avlsbygninger	119	145	133	156	Farm buildings
Inventar	119	107	101	111	Machinery and equipment
Grundforbedring og landvinding	103	105	103	128	Soil improvement and land reclamation
Bruttoinvesteringer i 1995-priser					Amounts in 1995 prices
Bruttoinvesteringer i alt²	105	105	92	120	Gross capital formation, total
Faste bruttoinvesteringer i alt³	112	113	103	116	Gross fixed capital formation
Avlsbygninger	114	137	123	144	Farm buildings
Inventar	115	102	95	103	Machinery and equipment
Grundforbedring og landvinding	98	97	90	110	Soil improvement and land reclamation

¹ Inkl. lager- og besætningsforskydninger samt avlsdyr, jf. teksten i afsnit 5 A.

² Inkl. lager- og besætningsforskydninger.

³ Inkl. avlsdyr.

B. Prisindeks for investeringsgoder

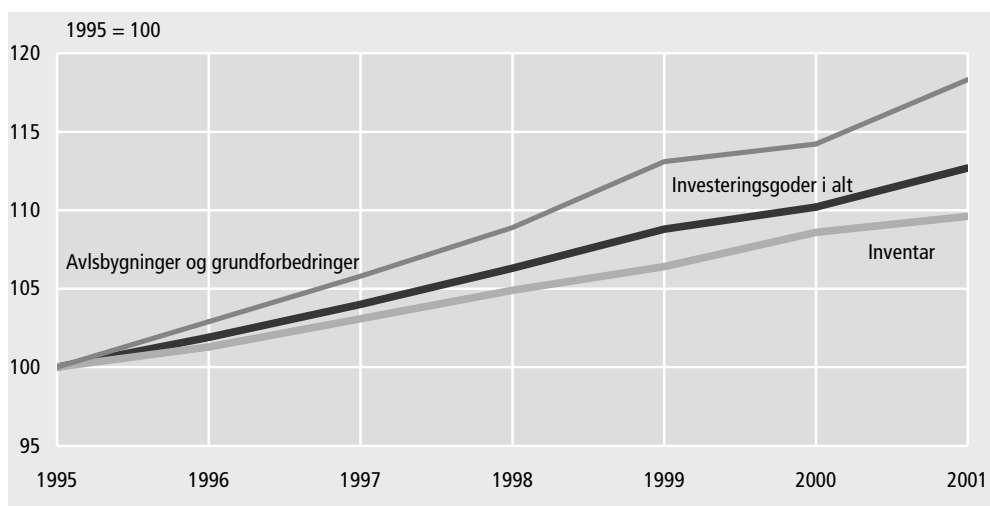
Afgrænsning Investeringsprisindekset for landbruget er etableret på EU's foranledning og følger derfor så vidt muligt de af EU fastlagte retningslinier. I overensstemmelse hermed betragtes udgifter til reparation og vedligeholdelse af produktionsmidler samt investeringer i stuehuse ikke som investeringer i landbruget og indgår derfor ikke i indekset.

Ifølge EU's afgrænsning omfatter landbrugssektoren udover egentlig landbrug tillige gartneri, pelsdyravl, jagt og biavl. Da der ikke foreligger et tilstrækkeligt materiale til at belyse investeringerne uden for det egentlige landbrug, omfatter de i tabel 5.7 anførte indeks alene landbruget i snæver forstand.

Vægtgrundlag Vægtgrundlaget for indekset er investeringsudgifternes relative fordeling på investeringsart i basisperioden kalenderåret 1995. Indeksene er beregnet som Laspeyresindeks, og sammenvejningen af enkeltindeksene til samlede indeks er foretaget på grundlag af de enkelte indeks beregnet med en decimal.

Prisindeks for investeringsgoder 1995 - 2001

Price indices for investments goods 1995 - 2001

Tabel 5.7.

Prisindeks for investeringsgoder

Price indices for investments goods

	Vægtfordeling 1995- værdier	1998	1999	2000	2001	
	pct.	1995 = 100				
Investeringsgoder i alt	100,0	106,3	108,8	110,2	112,7	Investment goods, total
Inventar	64,4	104,9	106,4	108,0	109,6	Equipment
Jordbearbejdningmateriel	7,4	110,2	112,6	116,5	120,6	Mach. and plant for cultivation
Høstmaskiner	4,9	105,4	107,4	108,5	110,9	Mach. and plant for harvesting
Traktorer	27,8	103,3	104,1	105,5	106,2	Tractors
Andre transportmidler	6,6	101,5	102,3	103,6	105,7	Other transport equipment
Installationer	17,7	106,4	108,6	109,8	111,3	Installations
Avlsbygninger og grundforbedringer	35,6	108,9	113,1	114,2	118,4	Farm buildings and soil improvement
Avlsbygninger	33,9	108,9	113,1	114,2	118,3	Farm buildings
Grundforbedringer	1,6	108,5	114,7	116,0	120,3	Soil improvement

C. Afskrivninger og nettoinvesteringer

<i>Beregningsprincipper</i>	<p>Danmarks Statistik har i samarbejde med Landboforeningerne, Landbrugets Rådgivningscenter og Fødevarøkonomisk Institut fastlagt principperne for beregning af afskrivninger på landbrugets kapitalapparat. De aktuelle metoder er baseret på et fælles udvalgsarbejde, som blev afsluttet oktober 2000. Principperne er yderligere fastsat således, at de er i overensstemmelse med de af EU-landene aftalte retningslinier for opgørelser til EU's statistiske kontor, Eurostat.</p> <p>Beregningerne dækker kun landbrugssektoren i snæver forstand, da der ikke foreligger alle nødvendige oplysninger om investeringerne i gartneri, pelsdyravl, landbrugs-service, jagt og biavl, som er en forudsætning for afskrivningsberegningerne.</p> <p>Afskrivningerne beregnes efter en lineær model, dvs. at en fast andel af kapitalapparatet afskrives hvert år, idet der i beregningerne differentieres efter såvel investeringstype som investeringstidspunkt. Prisniveauet for afskrivningerne er genanskaffelsespriser. Afskrivningerne er derfor udtryk for det årlige investeringsbehov opgjort i løbende priser, der kan sikre opretholdelse af en uændret kapacitet i kapitalapparatet. Ved den lineære afskrivningsmetode sker der en fuldstændig afskrivning af det enkelte års investeringer i løbet af den antagne gennemsnitlige levetid for de forskellige investeringsgoder.</p>
<i>Konsistent tidsserie</i>	<p>Beregningsmetoderne, som blev revideret på baggrund af det nævnte udvalgsarbejde, er blevet anvendt en årrække bagud, og alle viste resultater er således baseret på samme grundlag.</p>
<i>Typer af investeringsgoder</i>	<p>Der arbejdes i denne opgørelse med 2 forskellige hovedtyper af investeringsgoder; inventar og avlsbygninger. For inventar anvendes en relativ simpel lineær model, mens der for bygninger er udviklet en model, der tager højde for, at den økonomiske levetid for avlsbygninger ikke er uafhængig af produktionsformål og tidspunkt for investering.</p>
<i>Inventar</i>	<p>Afskrivningsperioden er her fastsat til en konstant levetid på 12 år. Afskrivningerne beregnes på grundlag af Danmarks Statistiks offentliggjorte tal for landbrugets investeringer i inventar. Ved opskrivning til genanskaffelsespris anvendes prisindeks for landbrugets inventarinvesteringer, jf. afsnit 5 B.</p>
<i>Avlsbygninger</i>	<p>Afskrivningsperioder for bygninger er baseret på anbefalinger fra Landskontoret for Bygninger og Maskiner. Landskontoret har vurderet, at investeringers økonomiske levetid er blevet kortere i de seneste ti-år, samt at der fx er kortere levetid for svine-stalde end for kvægstalde. Før beregningerne blev revideret, blev der regnet med en gennemsnitlig levetid for alle avlsbygninger på 50 år, mens der med den nye metode regnes med aftagende levetid. Eksempelvis antages bygninger opført i 1945-54 at have en gennemsnitlig levetid på 40 år, mens der for bygninger opført 1965-73 regnes med en levetid på 30 år. Siden 1975, er levetiderne differentierede på bygningstyper og fastsat til 20,5 år for svinestalde, 27,5 år for kostalde og 30,25 år for andre bygninger.</p>
<i>Investeringsopgørelsen er grundlaget</i>	<p>Grundlaget for beregningerne er fortsat Danmarks Statistiks opgørelser af værdien af investeringer i avlsbygninger, hvor der foreligger oplysninger siden 1915, idet der dog først fra 1974 er en differentiering på de nævnte bygningstyper. Som nævnt dækkes kun landbrugssektoren i snæver forstand.</p>
<i>Korrigeret genanskaffelsespris</i>	<p>Ved beregningen til genanskaffelsespris tages udgangspunkt i prisindeks for avlsbygninger (tabel 5.7) På grund af den forholdsvis lange gennemsnitlige økonomiske levetid for avlsbygninger er der sammenkædet en række forskellige prisindeks for at kunne gennemføre afskrivningsberegningerne til genanskaffelsespriser. Ved beregningerne efter den reviderede metode er den årlige prisudvikling reduceret med 1 pct., hvilket skønnes at modsvare produktivitetsforbedringer i byggesektoren.</p>

Afgang fra landbrugssektoren Med den kraftige strukturudvikling overgår årligt et antal landbrugsejendomme til andet formål og dermed til andre sektorer. På disse ejendomme vil der være avlsbygninger som ikke er fuldt nedskrevet, men de skal ikke fortsat indgå i afskrivningsberegningerne for landbruget, da de er overgået til anden anvendelse. For at tage højde herfor, antages det at avlsbygningerne på hver nedlagt bedrift (jf. landbrugs- og gartneritællingen) har en værdi på 50.000 kr. (i 1997-priser), svarende til en "garageværdi".

Nettoinvesteringer Nettoinvesteringerne er beregnet ved at fratække afskrivninger fra de faste bruttoinvesteringer ekskl. avlsdyr. Bruttoinvesteringerne er beregnet i afsnit 5 A.

For grundforbedringer fastsættes afskrivningerne til 0, hvilket er i overensstemmelse med internationale statistiske anbefalinger. Nettoinvesteringer og bruttoinvesteringer bliver hermed identiske for grundforbedringer.

Tabel 5.8. Afskrivninger og nettoinvesteringer
Depreciations and net capital formation

	Avlsbygninger <i>Farm buildings</i>			Inventar <i>Equipment</i>			Grundforbedringer <i>Soil improvement</i>	I alt <i>Total</i>		
	Bruttoinvesteringer <i>Gross capital formation</i>	Afskrivninger <i>Depreciations</i>	Nettoinvesteringer <i>Net capital formation</i>	Bruttoinvesteringer <i>Gross capital formation</i>	Afskrivninger <i>Depreciations</i>	Nettoinvesteringer <i>Net capital formation</i>	Nettoinvesteringer <i>Net capital formation</i>	Bruttoinvesteringer ¹ <i>Gross capital formation</i>	Afskrivninger <i>Depreciations</i>	Nettoinvesteringer <i>Net capital formation</i>
	mio. kr.									
1987	1 725	2 099	- 374	3 539	3 912	- 373	79	5 343	6 011	- 668
1988	1 444	2 180	- 736	3 180	3 944	- 764	82	4 706	6 124	- 1 418
1989	1 579	2 212	- 633	3 925	4 023	- 98	94	5 598	6 235	- 637
1990	2 106	2 262	- 156	3 925	4 066	- 141	113	6 144	6 328	- 184
1991	1 757	2 290	- 533	3 478	3 992	- 541	92	5 327	6 282	- 955
1992	2 263	2 316	- 53	3 328	3 987	- 659	101	5 692	6 303	- 611
1993	1 506	2 303	- 797	2 697	4 017	- 1 320	71	4 274	6 320	- 2 046
1994	2 050	2 287	- 237	3 393	4 017	- 624	77	5 520	6 304	- 784
1995	2 137	2 313	- 176	4 056	4 132	- 76	103	6 295	6 445	- 149
1996	2 194	2 296	- 102	4 619	4 196	423	87	6 901	6 492	409
1997	2 534	2 336	198	4 811	4 212	599	106	7 450	6 548	902
1998	3 095	2 398	697	4 337	4 175	162	108	7 540	6 573	967
1999	2 850	2 460	390	4 082	4 183	- 101	106	7 038	6 643	395
2000	3 343	2 443	900	4 515	4 283	235	131	7 990	6 723	1 267

Anm. Opgørelsen omfatter kun den snævre landbrugssektor, dvs. ekskl. gartneri, pelsdyravl, landbrugsservice, jagt og biavl.

¹ Omfatter faste bruttoinvesteringer ekskl. avlsdyr, jf. teksten i afsnit 5 A.

D. Renteudgifter og gæld

Materiale og opdeling Oplysninger om landbrugets renteudgifter og gæld er beregnet på grundlag af regnskabsoplysninger fra de landøkonomiske foreningers økonomikonsulenter. Primærmaterialet omfatter 11.239 2000-kalenderårsregnskaber. Gælden er opgjort ultimo kalenderåret.

Opregningen af den benyttede stikprøve bygger på en opdeling af bedrifterne efter brugers alder, hoveddriftsform og areal. Angående definition af hoveddriftsform, jf. afsnit 1 B.

Renteudgifterne omfatter renter af brugers samlede gæld og omfatter derfor også renter af privat gæld. Renteudgifterne opgøres som:

forfaldne renter
+ kurstab på finanslån
÷ kursgevinst på finanslån.

Opgørelse af gæld Gælden er opgjort til kontantværdi. Gældsposternes opdeling i fast og løs gæld er foretaget således, at fast gæld omfatter prioritetslån, kassekredit og kontraktgæld i maskiner, mens løs gæld omfatter foderstofgæld, skyldige reparationsregninger mv. Finanslån er kun inkluderet i »Gæld i alt«.

I tabel 5.10 er renteudgifter og gæld fordelt efter bedrifternes hoveddriftsform. I tabel 5.11 er renteudgifter og gæld fordelt efter dyrket areal. Tabel 5.12 viser landbrugets renteudgifter og gæld fordelt efter brugers alder.

Opregningsproceduren Opregningsproceduren er uændret i forhold til tidligere år, idet der opregnes i forhold til 180 strata således, at bedrifter med regnskabsoplysninger i de enkelte strata repræsenterer disse strata.

4 strata var ikke repræsenteret med regnskabsoplysninger. For disse strata er der ikke opregnet, men den samlede gæld skønnes at udgøre mindre end 160 mio. kr. og renteudgifterne mindre end 40 mio. kr. i de ikke repræsenterede strata.

Antallet af bedrifter fra landbrugs- og gartneritællingen, der indgår i opregningsgrundlaget for 2000, udgør 52.180. Gartneribedrifter og bedrifter med specialiseret pelsdyrproduktion er ikke med i opregningsgrundlaget, ligesom bedrifter på under 5 ha dyrket areal eller et tilsvarende produktionsomfang fra og med 1983 ikke længere indgår i landbrugs- og gartneritællingen, jf. afsnit 1 A.

Opgørelsen omfatter kun landbrugssektoren i snæver forstand, dvs. ekskl. gartneri, specialiseret pelsdyrproduktion mv.

Tabel 5.9. Renteudgifter og gæld
Interest and debt

	1996	1997	1998	1999	2000	
	mio. kr.					
Renteudgifter	9 950	9 777	9 693	9 322	9 927	Interest
Gæld i alt ¹	116 676	122 283	127 388	130 134	140 459	Total debt
Fast gæld	95 847	99 939	105 299	106 414	114 041	Secured debt
Løs gæld	19 468	20 638	19 691	20 069	21 829	Other debt
	indeks 1995 = 100					
Renteudgifter	97,8	96,1	95,3	91,6	97,6	Interest
Gæld i alt ¹	102,8	107,8	112,3	114,7	123,8	Total debt
Fast gæld	102,5	106,9	112,6	113,8	122,0	Secured debt
Løs gæld	102,8	109,0	104,0	106,0	115,3	Other debt
	gennemsnitligt beløb pr. bedrift i 1.000 kr.					<i>Average amount per farm</i>
Renteudgifter	162	162	170	168	190	Interest
Gæld i alt ¹	1 900	2 021	2 229	2 350	2 692	Total debt
Fast gæld	1 561	1 651	1 842	1 922	2 186	Secured debt
Løs gæld	317	341	344	362	418	Other debt
	indeks 1995 = 100					
Renteudgifter	104,8	104,5	109,7	108,9	123,1	Interest
Gæld i alt ¹	110,2	117,2	129,3	136,3	156,1	Total debt
Fast gæld	109,9	116,3	129,7	135,3	153,9	Secured debt
Løs gæld	110,2	118,6	119,8	126,0	145,5	Other debt

¹ Finanslån (udlandslån) er kun inkluderet i Gæld i alt.

Tabel 5.10. Renteudgifter og gæld fordelt efter hoveddriftsform 2000
Interest and debt by principal type of farming 2000

	<i>Hoveddriftsformer¹</i> <i>Principal type of farming</i>					I alt Total 2000	I alt Total 1999	
	Korn 1.1	Agerbrug i øvrigt 1.2 og 6.2	Kvægbrug mv. 4.1-4.4	Svinehold mv. 5.1 og 8.2	Øvrige driftsformer 5.2, 7.1, 7.2, 8.1			
	mio. kr.							
Renteudgifter	1 648	1 621	2 807	2 298	1 553	9 927	9 322	Interest
Gæld i alt ²	22 456	23 179	40 420	33 060	21 343	140 459	130 134	Total debt
Fast gæld	18 381	18 600	33 343	26 785	16 930	114 041	106 414	Secured debt
Løs gæld	3 338	3 730	6 216	4 946	3 599	21 829	20 069	Other debt
	antal bedrifter							
Bedrifter 5. maj 2000	16 881	10 223	10 907	8 513	5 657	52 180		• Number of farms
	gennemsnitligt beløb pr. bedrift i 1.000 kr.							<i>Average amount per farm</i>
Renteudgifter	98	159	257	270	275	190	170	Interest
Gæld i alt ²	1 330	2 267	3 706	3 883	3 773	2 692	2 229	Total debt
Fast gæld	1 089	1 819	3 057	3 146	2 993	2 186	1 842	Secured debt
Løs gæld	198	365	570	581	636	418	344	Other debt

¹ Definition jf. tabel 1.7.

² Jf. tabel 5.9, note 1.

Tabel 5.11. Renteudgifter og gæld fordelt efter bedriftens dyrkede areal 2000
Interest and debt by size of area of farm 2000

	Bedriftens dyrkede areal <i>Agricultural area of farm</i>					I alt <i>Total</i>	
	Under 20,0 ha	20,0-29,9 ha	30,0-49,9 ha	50,0-99,9 ha	100,0 ha og over		
	mio. kr.						
Renteudgifter	1 488	666	1 294	3 089	3 391	9 927	Interest
Gæld i alt ¹	19 283	9 043	17 782	44 608	49 742	140 459	Total debt
	antal bedrifter						
Bedrifter 5. maj 2000 ..	19 793	6 383	8 852	10 718	6 434	52 180	Number of farms
	gennemsnitligt beløb pr. bedrift i 1.000 kr.						<i>Average amount per farm</i>
Renteudgifter	75	104	146	288	527	190	Interest
Gæld i alt ¹	974	1 417	2 009	4 162	7 731	2 692	Total debt

¹ Jf. tabel 5.9, note 1.

Tabel 5.12. Renteudgifter og gæld fordelt efter brugers alder 2000
Interest and debt by farmer's age 2000

	Brugers alder <i>Farmer's age</i>					I alt <i>Total</i>	
	Under 30 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år og over		
	mio. kr.						
Renteudgifter	493	2 641	2 959	2 577	1 257	9 927	Interest
Gæld i alt ¹	6 864	38 687	42 592	36 301	16 015	140 459	Total debt
Fast gæld	5 667	31 534	34 432	29 368	13 039	114 041	Secured debt
Løs gæld	1 080	5 888	6 737	5 591	2 532	21 829	Other debt
	pct.						
Gennemsnitlig rente i procent	7,2	6,8	6,9	7,1	7,8	7,1	Average rate of interest
	antal bedrifter						
Bedrifter 5. maj 2000 ..	1 952	10 170	13 118	13 326	13 615	52 180	Number of farms
	ha						
Gennemsnitlig land- brugsareal pr. bedrift ..	44,6	56,9	53,5	54,8	36,4	49,7	Average area per farm
	gennemsnitligt beløb pr. bedrift i 1.000 kr.						<i>Average amount per farm</i>
Renteudgifter	252	260	226	193	92	190	Interest
Gæld i alt ¹	3 516	3 804	3 247	2 724	1 176	2 692	Total debt
Fast gæld	2 903	3 101	2 625	2 204	958	2 186	Secured debt
Løs gæld	553	579	514	420	186	418	Other debt

¹ Jf. tabel 5.9, note 1.